

PM 2004 RVII (Dnr 326-2564/2004)

Ej verkställda beslut och domar, omsorgen om funktionshindrade inom Stockholms stad

Remiss av revisionsrapport från revisionskontoret

Remisstid 29 oktober 2004

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Som svar på revisionskontorets rapport överlämnas och återopas denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Margareta Olofsson anför följande.

Bakgrund

Revisionskontoret har under 2003 granskat individuella åtgärder för personer med funktionshinder, i enlighet med revisionsplanen för 2003/2004. Av revisionskontorets rapport (*bilaga*) framgår att utbyggnaden av bostäder med särskild service för personer med funktionshinder inte motsvarar det uppskattade behovet vilket medför att risken är stor för att staden kommer att få betala sanktionsavgifter. Revisionskontoret anser att staden centralt bör ta ett fastare grepp om planering och utbyggnad av bostäder med särskild service. Vidare framgår av rapporten att flera år gamla beslut om kontaktpersoner inte har verkställts och det är därför nödvändigt att stadsdelsnämnderna effektiviserar sitt arbete med att rekrytera kontaktpersoner.

Revisionsrapporten har överlämnats till samtliga stadsdelsnämnder samt socialtjänstnämnden för yttrande. En sammanfattning av nämndernas yttranden återfinns i revisionsrapporten, bilaga. Flera stadsdelsnämnder instämmer i att staden bör ta ett fastare grepp över planering och utbyggnad av bostäder med särskild service. Flera nämnder påpekar också att nämnderna inte får full kostnadstäckning för driften av nya gruppbo-städer. Den centrala rekryteringskampanj för kontaktpersoner som genomfördes 2003 gav ett bra resultat.

Remisser

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret hänvisar till det pågående arbetet att ta fram en ny organisation med en central styrgrupp för särskilda boendeformer. Beträffande de delar av revisionsrapporten som rör finansieringen av utbyggnaden hänvisar kontoret till den kommande översynen av resursfördelningsystemet för de prestationsrelaterande verksamheterna.

Mina synpunkter

Revisionsrapporten om ej verkställda beslut och domar rörande omsorgen om funktionshindrade tar upp mycket angelägna frågor. Staden måste ta sitt ansvar och kunna

erbjuda den service och det stöd som dessa ofta utsatta grupper har rätt till. Jag instämmer helt i revisionskontorets bedömning att staden centralt måste ta ett fast grepp över planering och utbyggnad inom detta område. Det är ett faktum att staden under flera år haft för låg takt i utbyggnaden av bostäder med särskild service, exempelvis färdigställdes endast 6 st lägenheter under 2001. Den s.k. genomförandegruppens arbete, med representanter från flera fackförvaltningar, har dock medfört att utbyggnadstakten kommer att öka betydligt under de kommande åren och ca 180 lägenheter beräknas färdigställas under 2004. Den organisationsförändring som förbereds inom stadsledningskontoret syftar till att ytterligare stärka den centrala planeringen och styrningen av utbyggnaden av bostäder med särskild service. Enligt nu gällande planering kommer staden därmed att täcka behovet av bostäder för de aktuella grupperna.

Ökningen av antalet nya bostäder kommer att innebära att systemet med fyra geografiska förmedlingsgrupper blir betydelsefullt. Under de år när få bostäder har funnits att förmedla är det naturligt att legitimiteten i systemet ifrågasätts, något som uttrycks av vissa stadsdelsnämnder i yttrandet över revisionsrapporten. Med ett större antal bostäder att fördela ska uppdelningen på fyra olika grupper underlätta samverkan mellan närliggande stadsdelsnämnder och samtidigt säkerställa en stor lokal kännedom hos representanterna i förmedlingsgrupperna.

Flera stadsdelsnämnder påpekar att full kostnadstäckning för driften av nya grupp-bostäder inte nås idag. Revisionskontoret nämner i sin rapport att finansiering av driften måste ingå i den övergripande planeringen. Jag delar uppfattningen att finansieringsfrågan måste granskas noga och frågan beaktas därför i den pågående utredningen om resterande delar av resursfördelningssystemet för omsorgen om funktionshindrade.

Den bristande tillgången på kontaktpersoner har medfört att stadsdelsnämnderna inte kunnat verkställa en rad beslut om kontaktpersoner. Med anledning av detta har staden genomfört en stadsövergripande rekryteringskampanj för att öka antalet tillgängliga kontaktpersoner. Kampanjen har varit mycket framgångsrik och det är min förhoppning att detta ska minska antalet icke verkställda beslut betydligt för kommande år.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Som svar på revisionskontorets rapport överlämnas och återopas denna promemoria.

Stockholm den 4 november 2004

MARGARETA OLOFSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) enligt följande.

Alla skall ha rätt till ett bra boende. Inom handikappomsorgen skall valfrihet råda både vad avser val av boendeform, och rätt att välja boende i olika stadsdelar. För att detta skall vara möjligt krävs det att det finns boenden i den utsträckning som behövs. Det är därför mycket angeläget att staden nu vidtar aktiva åtgärder för att öka utbyggnaden av bostäder med särskild service för funktionshindrade. Staden bör också ta fram en tidtabell för när platsbristen realistiskt kan vara åtgärdad.

Funktionshindrade skall garanteras ett bra boende utifrån den enskildes behov. Bristen på platser i gruppboenden leder bland annat till att unga vuxna tvingas bo kvar på elevhem, trots att

de behöver och önskar bo med andra vuxna människor i gruppboende. Andra bor kvar hemma hos sina föräldrar.

En förutsättning för en bra utbyggnad av gruppboenden är att förslagen kommer in tidigt i planprocessen. Staden bör bevaka detta i ökad utsträckning för att säkerställa byggandet av fler gruppboendestäder.

En förutsättning för att kunna minska kraven på specialinsatser är att anpassa samhället efter människors behov. I framtiden skall inte en funktionsnedsättning behöva bli ett hinder för att fullgott eget boende. Nyproducerade flerfamiljshus och den yttre miljön kring bostäderna bör så långt det är möjligt anpassas till människor med funktionshinder. Det kommer dock alltid att finnas situationer som kräver ytterligare anpassning för att enskilda skall kunna klara sin vardag. I dag tvingas många vänta allt för länge på anpassning av den egna bostaden. Den som är i behov av bostadsanpassning måste få detta inom tre månader.

ÄRENDET

Revisionskontoret har under 2003 granskat individuella åtgärder för personer med funktionshinder, i enlighet med revisionsplanen för 2003/2004. Av revisionskontorets rapport (bilaga) framgår att utbyggnaden av bostäder med särskild service för personer med funktionshinder inte motsvarar det uppskattade behovet vilket medför att risken är stor för att staden kommer att få betala sanktionsavgifter. Revisionskontoret anser att staden centralt bör ta ett fastare grepp om planering och utbyggnad av bostäder med särskild service. Vidare framgår av rapporten att flera år gamla beslut om kontaktpersoner inte har verkställts och det är därför nödvändigt att stadsdelsnämnderna effektiviserar sitt arbete med att rekrytera kontaktpersoner.

Revisionsrapporten har överlämnats till samtliga stadsdelsnämnder samt socialtjänstnämnden för yttrande. En sammanfattning av nämndernas yttrande återfinns i revisionsrapporten, bilaga. Flera stadsdelsnämnder instämmer i att staden bör ta ett fastare grepp över planering och utbyggnad av bostäder med särskild service. Flera nämnder påpekar också att nämnderna inte får full kostnadstäckning för driften av nya gruppboendestäder. Den centrala rekryteringskampanj för kontaktpersoner som genomfördes 2003 gav ett bra resultat.

REMISSER

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 13 september 2004 är i huvudsak av följande lydelse.

I revisionsrapporten framhålls att det är angeläget att staden centralt tar ett fastare grepp över planering och utbyggnad av bostäder med särskild service.

Kommunstyrelsen fick i samband med 2004 års budget i uppdrag att se över organisationen för de olika genomförande- och referensgrupperna som finns för boenden och lokaler. I ett ärende till kommunstyrelsen under hösten 2004 kommer stadsledningskontoret att föreslå en ny organisation med en central styrgrupp för särskilda boendeformer. Gruppen skall, enligt förslaget, bestå av tjänstemän från både verksamhetsansvariga och tekniska förvaltningar under ledning av den biträdande stadsdirektören. Denna förändring förväntas leda till en tydligare ansvarsfördelning ifråga om utbyggnaden av gruppboendestäder och ge en starkare central styrning.

Arbetet inom genomförandegruppen har intensifierats och den 13:e september 2004 hölls en konferens kring utbyggnaden av LSS-boenden vilket givit positiva effekter inför höstens arbete.

Kommunstyrelsen tog den 26 maj 2004 ett beslut om principer för förmedling av bostad med särskild service enligt LSS till personer med funktionshinder. Där beslutades att den gällande uppdelningen i fyra olika geografiska förmedlingsgrupper ger de bästa förutsättningarna för en rättvis fördelning. En rangordning av de olika kriteriernas prioritetsordning för plats i gruppboende fastställdes.

Vad gäller de delar i revisionsrapporten som tar upp finansieringen av utbyggnaden hänvisar stadsledningskontoret till den kommande översynen av resursfördelningssystemet för de prestationsrelaterade verksamheterna.